

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Nyelddyre 2 korona 50 fillér. Felvele 5 kor. Egész erre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
lová & kénizatok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Orosháza—szentes—csongrádi vasút.

III.

Ahol helyi érdekű vasutat egységesen, törzsrészesvényekkel építenek, ott nem érvényesülnek különleges érdekek. Akik, magánosak vagy erkölcsi közületek amilyen arányban hozzájárulnak az építési költség előállításához, azok abban az arányban részesednek — ha van — a vasút jövedelméből haszonosztalékban és ha kárral jár a vállalat, természetesen ugyanígy viselik részarányosan a terhet is.

Tisztán törzsrészesvényekre azonban rendszerint csak ott építenek és akkor vicinális vasútakat, ahol és amikor maga az érdekelt vidék közönsége: a törvényhatóságok, városok, községek és uradalmak, mikén az a vasút átfut, alakítanak a maguk erejéből úgynevezett helyi érdekűt, mely aztán az építési költséget is a maga erejéből állítja elő úgy, ahogy ezt Szentes város a szentes—szentmártoni és Csongrádvármegye a szentes—vásárhelyi vonal kiépítésekor cselekedtek.

Az oroaháza—szentes—csongrádi — tervbevett új vicinális vasút előmunkálati engedményese azonban magánvállalkozó és így bizonyosra vehetjük, hogy törzsrészesvények mellett elsőbbségi kötvények kibocsátásával fogja a vasútépítési költségeket finanszírozni, vagyis — az építési tőke bizonyos összege erejéig elsőbbségi cimeketek fog kibocsátani, melyek természetűe az, hogy a mellett, hogy az évek folyamán kisorsolás útján beváltatnak, a vasút esetleges jövedelméből első sorban kapják meg a már részükre kibocsátásukkor lekötött kamatjövödelmet, míg a törzsrészesvények csak az esetben részesülnek haszonrészesedésben, ha az elsőbbségi kötvényeknek lekötött kamatjövödelme kifizetése után még jövedelemfőlösleg mutatkozik, ami azonban, eddig legalább, még soha nem fordult elő a vicináliák történetében.

Igy ismerve a helyzetet, bizonyos az, hogy az engedményesek törzsrészesvények ellenében kéri a várostól a 200000 koronának megfelelő költséghozzájárulást, bizonyos továbbá az is, hogy az engedményesek, mint magánvállalkozók, az építési költség egy nagyobb hányadát elsőbbségi kötvényekkel fogják finanszírozni: ezek tudatában egyszerű számfajts kérdése most már,

hogy Szentes városnak érdekében áll-e anyagi tekintetből, a kért 200000 korona hozzájárulást — úgy, azon feltétellel, ahogy kérve van — megszavazni, vagy nem?

A város nem rendelkezik készpénzben ezzel a 200000 korona tőkével. Akár évi 10000 koronás részletekben teljesíti ezt a hozzájárulást, akár egyszerre adja ki ezt a kért összeget, ez mindenképen egyenlő egy 200000 koronás olyan új kölcsön felvételével, amely — ha csak törzsrészesvényeket kapunk ellenében, — a városnak soha nem jövedelmez semmit közvetlen haszonrészesedésben. E mivelettel tehát elveszítünk évi 10000 koronát, a mellett olyan versenyt támasztunk a meglevő vasútunknak, mely annak mai jövedelmezőségét továbbra is csökkenteni fogja igaz hogy e csökkentésért — mint már előző cikkünkben kimutattuk — kárpótlást kapunk az Erdély és Nagyvárad irányából várható tranzitó forgalom-növekedésben de az is igaz, hogy ez a növekvő tranzitóforgalom jó, ha az új vasúti összeköttetés folytán előáll egyéb veszteségeinket egyenliti ki, — fölös jövedelmet azonban aligha hoz és így igaz az is, hogy a 200000 koronás hozzájárulásnál törzsrészesvények ellenében okvetetlenül az erre felveendő kölcsön egész kamatösszegevel fizetnők meg évenként az új vasút által várható közvetett hasznokat, nevezetesen azt, hogy a nyers-termelő drágábban adná el terményeit a helyi piacon és ama földek értéke is emelkednék, melyek mentén az új vasútvonal átfutna.

Az egyes adófizető polgárnak, sőt a polgárság nagy zömének — mert hiszen nyers-termelő város vagyunk — tehát közvetve sok megtérülne évenként abból, amit a város, mint erkölcsi testület — az engedményesek kérelmének teljesítése esetén, erre az új vasútépítésre áldozna; de hogy ez a közvetett haszon fölösle a közvetlen és bizonyos veszteséggel: ezt számfajtsni, igazán merész vállalkozás volna, mely a mi örönket és tudásunkat — megvalljuk őszintén — túlhaladja.

De latba vetve a mai állapotot az új vasútépítés kivitele esetén a városra nézve előálló új helyzettel, az világosan és kétségbevonhatatlan bizonyossággként áll előttünk, hogy törzsrészesvények ellenében Szentes város képviselőtestülete erre az új vasútépítésre ki nem adhat, meg nem

szavazhat semmit; hanem igenis belemeget a vasútépítés költségeihez a kért 200.000 kor hozzájárulás megszavazásába az esetben, ha az engedményes építési vállalkozók legalább is ezen kért összeg fele értékéig, vagyis 100.000 korona értékig a várost elsőbbségi kötvényekkel kártalanítják. Ez úton nemcsak teljesen kárpótolva látnók a várost az új vállalatnak hozott áldozatáért, hanem még az iránt is reményt táplálánk, hogy a két vasút jövedelméből együttesen teljes fedezetét találná a város amaz összegek annuitásának, miket e két vasút céljaira kölcsönvennie kellett. Szentesre nézve tehát ez volna a hozzájárulásnak — szerintünk — elengedhetetlen feltétele.

Szövetség a párbaj ellen. Dicséretet zengjük Nagyvárad városának, ahol erőteljes, komoly mozgalom indult a társadalmi életünk rákfenéje, a párbaj ellen. Azt hisszük, itt találták el a helyes és célszerű módját annak, hogy a párbaj elvissze a kénszert jellegű. Mert ne higgye senki, hogy ezvesen párbajozik minden párbajozó. A legtöbb ép érzékű ember tudatában van annak, hogy isten és ember törvényei ellen vét, midőn a kard, vagy a piztolycső elé kiáll. És üres frázis az is, hogy a lovagias férfiú a legnagyobb hidegverrel néz eibe a párbaj következményeinek. Az ember göröszösen ragaszkodik életéhez minden körülmények között, ova-óvja testi épségét és neveléses beszéd az, hogy éppen a párbajozó venné semmibe testi épségét vagy életét. És ki irhatna le a család ember nyomott lelki állapotát a párbaj előtt?

Azzal régen tisztában van mindenki, hogy megsértett becsületért nem elégtétel a vér. Ott van a törvény, amely mérlegeli, hogy a sértő igazat mondott-e vagy sem és aszerint ítél enyhén vagy szigorúan. Igaz, vannak esetek, mikor a törvény sem képes elégtételt szolgáltatni, de ez nem lehet ok arra, hogy az egész tarsadalmat lenyűgöző párbajkénszert a krakélerek malmára hajtsa a vizet.

Nagyon régi keletű nálunk a párbajellenes hangulat, de hogy ez miért nem vezetett eddig eredményre, annak okait helyesen fejtegette a minap egy elismert jogászunk. Azt mondta, hogy amig megöszhetik nálunk, hogy a párbajozó rendőrfogalmazónak a rendőrkapitány segédkezik, s hogy a miniszterek s hírnevesebb, népszerűbb politikusok párbajai rendőri fedezet mellett folynak le, addig szó sem lehet a párbajmánia csökkentéséről.

Egyedül a nagyváradi párbajellenes szövetség az, amelynek működése sikerrel

kecségethet. E szövetség tagjai kötelezik magukat arra, hogy sem nem párbajoznak, sem nem megélednek, s ha becsületbeli ügyük akad, azt vagy a szövetség fóruma elé viszik, vagy a bíróság elé. S valóban egyes-egyedül ez a társadalmi út van a párbajmánia fékezésére.

Örömről szolgol, hogy a nagyváradi szövetség megalakulását rokonszenvvel fogadta a közvélemény, s ebből ítélve remélhetjük, hogy az a szövetség nemcsak a nagyváradi, hanem az ország többi városaiban is a nagyváradihoz hasonló módon meg fog alakulni. Nincs könnyebb az ilyen szövetség megalakításánál, ha a kezdeményezés munkáját tekintve, s korrekter emberek vállalják. Energiikus, lelkes kezdeményezés kell és tömegesen fog sorakozni az intelligencia a szövetség zászlaja alá.

A párbaj ellenes irányzat egy másik jelentős eredményét is feljegyezhetjük. Ez az egyetemi ifjuság kebelében megindult mozgalom az iránt, hogy az egyetemen becsületesség létesítsék, amely az egyetemi polgárok között oly gyakran felmerülő afféreket békés úton elintézzé. Az egyetem mindenki melegítője volt a párbajnak. Itt ottlaktak még a legiámborabb szívű golyába is a vérengzés szükségességének tudatát, amely aztán egész életében a becsület-afférek elintézés körül irányadóul szolgált. S hogy éppen itt, a párbaj házában fáradoznak egy olyan intézmény létesítése körül, mely a párbajok számát csökkenté, cseleg a minimumra leszállítsa, ez máris olyan eredmény, melynek üdvös hatása el nem maradhatna.

Bármily sokat varunk is azonban a párbajellenes társadalmi mozgalomtól, azt az egyet mégsem várjuk, hogy a mániát kiirtsa, hogy a párbajozást megszüntesse. A bajgyökeres orvoslásat csak a törvényhozásól várhatjuk, ha a párbaj-szerűlet testi sérülésnek fogja minősíteni s közönséges börtönnel sújtani. Ez vissza fogja rettenteni a szlovagi-szerű legkrakélecsesebb embert is a párbajozástól. De nemcsak a párbajozástól, hanem a más emberbe való okatlan beledöntéstől is. A párbajmánia megszüntetésével sokkal kevesebb alkalom lesz a becsület-sértésre.

S a törvényhozásra ebben az irányban csakis egy szelcskőrf mozgalom hathat. Ha a párbaj ellenes szövetség be fogja hálózni az egész országot, ha mindenütt, ahol intelligens emberek élnek, fel fog hangzani a jelszó: le a párbajjal, — a törvényhozás kényszerítve lesz arra, hogy megcsinálja a törvényt a párbaj ellen.

Ezért kellene minden városban és községben, a nagyváradi mintára, megalakítani a párbajellenes szövetséget.

A telegkönyvről.

A telegkönyv szükséges és hasznos intézmény. Megjelöli, hogy a föld, a ház, a szőlő, szőlő az ingatlan birtok kié, milyen nagy kiterjedésű, miféle miveltési ághoz tartozik, miféle és mennyi adósság van rajta s mi más teher van arra az ingatlanra betétele. Ennek a körülírásnak az az előnye, hogy a telegkönyv megmutatja, mi a Péteré, mi a Pálé. Tehát Péter vagy Pál abból, ami nem az ő földje telegkönyvileg is, büntetlenül egy barázdát sem szánhat el. Ha elszánta mégis, a meggyés szomszéd panaszt tesz ellene, ott a törvény, mely aztan a kapzsi embernek a körmére koppint.

Továbbá elejt veszi a telegkönyv annak is, hogy a másét tulajdonunk gyámság eladhasuk, mert aki valami ingatlan

akar venni, egy darab szántóföldet, rétet, hazat vagy ilyesmit, mindenkélt a telegkönyvi hatósághoz megy és ott meggyőződést szerez magának arról, annak a nevében van-e az a birtok, aki azt eladni akarja. Megnézi egyúttal azt is, nincsen-e arra a birtokra köcsön vagy valami megszorítás — haszonélvezeti, szolgalmi jog s eféle — betétele és ha van, bizonyosan meg se veszi, vagy ha megveszi is, betudja ezeket a vételeit.

A telegkönyvi intézményt az ötvenes évek táján honosították meg nálunk. Telegkönyvi hivatalokat állítottak fel és telegkönyveket csináltak. Először felmérték az ingatlanok területét s aztan a fentebbi körülírás szerint bevezették ezek tulajdonosainak neve alatt egy-egy telegkönyvbe és ezekből lettek a telegkönyvek, vagy röviden mondva: a telegkönyvek.

Ezek a telegkönyvek azonban ma már nem eléggé pontosak. Akkor se voltak egészen azok, amikor megszerkesztették. Sőt nincsenek is mindennél az állam nyelvében, magyarul írva. A telegkönyvben pedig nem volna szabad hibának lenni, mert ebből a birtoktulajdonosokra néve sokféle kár háromolhatik. Hogy tehát a telegkönyvek hűen és igazán mondják meg a birtok állapotát, az országgyűlés erre néve még 1886-ban törvényt alkotott. Ez a törvény azt rendeli el, hogy a telegkönyvi állapotot az egész országban, városról- városra, községről-községre újból rendezzék és új telegkönyveket, vagy amint most mondják, új telegkönyvi betéteket csináljanak. Eddig 24 vármegyében 1268 község telegkönyveit csinálták meg így, azaz szerkesztették újból.

A kiküldött telegkönyvi hivatalnokokat, akiket betétszerkesztőknek hívnak, minden egyes községben megjelennek, ott minden egyes birtokost maguk elé hívnak, kikérdezik és kihallgatják; szükség esetén a birtokokat újból felméri és így állapítja meg, hogy mi a része kinek-kinek. Megjegyzendő, hogy a felmérést a kataszteri hivatalnokok előzetesen egyszer már teljesítették.

Csudálni való dolog, hogy a gazdaságosság a betétszerkesztőktől a legtöbb helyen fel. Attól tart, hogy neki csak költség okoznak, adóval vagy illetékével terhelik meg. E balhiedelemben gyanakodólag tekintenek rájuk, nem akarnak előttük ószinte vallomást tenni. Pedig ezzel csak azt cselekszik meg, hogy az igazságot annak nehezebb kinyomozni, az illetőnek jussat annál nehezebben lehet törvényesen megállapítani.

A törvény jó szándéka kitűnik abból is, hogy elengedte azokat a bélyeg és mas jogi illetékeket, amelyek a kincstárt a régebbi szerződések és egyéb átruházási okmányok alapján megillették volna, de amelyeket annak idején be se mutattak a hatóságnak s e miatt még a birtokot se iratták soha a nevükre. A hivatalnokokat is maga a kincstár fizeti. Ezeknek egyes egyenkénti pénzt, ajándékot elfogadni nem szabad. Aki tehát nem akarja, hogy e réven cseleg maga is károsodjék, az örül annak, ha községében megjelennek a betétszerkesztő hivatalnokok s vallomását nyíltan és őszintén tárja fel előttük.

Tudni kell azt is, hogy ha a betétszerkesztő hivatalnokok az új telegkönyvi betéteket elkészítik, arról minden egyes birtokosnak értesítést küldenek. És pedig azzal a felszólítással, hogy ki-ki maga is megvizsgálhatja a saját telegkönyvi betétjét: győződjék meg a felől, nem-e csúszott be abba valamelyes hiba és ha ilyesmit észrevesz, annak kijavítását, az értesítés vételétől számított hat hónap alatt kérelmezze. Tánácsos ennek a figyelmeztetésnek eleget tenni, mert a kiigazítás ilyen esetben is díjtalan és a kérvényezés szőlő is eszközölhető a telegkönyvi hatóságnál; bár jobb ezt írásosan tenni. A kérvény azonban bélyegköteles és eredménye is csak annyi, hogy a kérelmezőt perre utasítják.

Ennek a figyelmeztetésnek annál is könnyebb eleget tenni, mert az új telegkönyvi betétek a telegkönyvi hivatalokban, a hivatalos órák alatt akárcsak által és bármikor betekintheők. Fizetni ezért se kell semmit.

Aki nem tud írni és olvasni, a telegkönyvi hivatalnokoknak köteleességükben áll, hogy annak a telegkönyvét felolvassák, előtte megmagyarázzák, vele azt megértessék. Sőt röviden, ha kívánja, fel is jegyezzék.

Ujdonságok

Szentes, 1903. január 15.

— Emlékeztető. Szentes város képviselő-testülete ma délelőtt 9 órákor közgyűlést, 10 órákor pedig tisztújítószerkesztési gyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó teremében.

— Népgyűlés a cselédség-egyletről. A vármegye két községében lesz f. hó 18-án, vasárnap népgyűlés a gazdasági munkás- és cselédség-egyletről népszerűsítésé érdekében és pedig Kisteleken és Tapán. A csongrád-vármegyei gazdasági egyesület vezetősége gondoskodik róla, hogy az egyesület lehetőleg mind a két község népgyűlésén megfelelően képviselve legyen.

— Egyetemi élet. A hét folyamán két egyetünk tartott gyűlést. Vasárnap a csongrád-megyei történelmi és régészeti társulatnak volt a rendes éves közgyűlése, a saját helyiségében, mely alkalommal elhatározta a társulat, hogy helyiségei a gyűjtemények örvendetesen gyors gyarapodása folytán hovatovább elégtelenek lévén, kérelemmel fordul a közoktatásügyi kormányhoz az iránt, legyen figyelemmel a társulat jövőjére és miután a szentesi állami főgimnáziumot a közel jövőben úgy is bővíteni fogja új építkezéssel, bővítsé azt úgy, hogy az új épületben a társulat múzeuma és könyvtára is hajlékot találjon. E kérelem támogatására Fekete Márton kir. tanácsos elnök, Balazsovits Norbert főgimn. igazgató és Berecz Sándor dr. tanárból álló 3 tagú küldöttség személyesen is eljárt a miniszteriumban. Ezután a tisztújítást ejtették meg, újból s egyhangú lelkesedéssel Fekete Mártont választva elnöknek, míg a lemondott Molecz Lajos helyére pénztárnoknak szintén egyhangulag, Szalay István tanárt választották meg.

Az újonnan alakult sportegylet f. hó 13-án délután 5 órákor tartott választmányi ülést, a vármegyeházán. Az ülésen letárgyalták az egyet összes ügyeit, megállapították a házi rendet és elhatározták, hogy az egyet működését a lehető legszélesebb alapon bővítsék ki. Így — ha a közoktatásügyi miniszter az egyet kérelmét teljesítve, a gimnáziumi tornatermet átengedi — hetenként 3-szor csoport-tornázást tartanak a tornateremben; tavasszal és nyáron meghonosítják az új angol labdarújátékokat, több ízben rendeznek kerékpáros-kirándulásokat, torna- és atléta-versenyeket, a viváts pedig 3—3 hónapos tavaszi és őszi kurzusra rendezik be azok számára, akik magukat kiválóan a sport ebben a nemében akarják gyakorolni.

— Gyilkosági kísérlet Mindszentén. A mindszenti legények tudvalólag hírecek a szörnyű nagy virtusságuk révén. Vasárnap délután ismét bebizonyították a mindszenti legények, hogy még nem halt ki belőlük az ősi virtus és halalos verekedésre most is bármikor készséggel vállalkoznak. A Dobos István korcsmajában vasárnap kedélyesen borozgatót egy kilenc tagból álló legénytábor, melynek a feje Tomán Kalmán néven ismeretes a csendőrök előtt. Egyszerre megjelent a korcsma előtt Vida József, aki mögött még vagy tizen szorongattak a markukban az olmosvágó nádpácat. Amint megjelent a harcias had: ilyen kiáltások hangzottak az ajkukról:

— No, ki mer kigyúzni abbul a kocsmából?

— Lásuk hát ki a legény?

Több se kellett a bortól felhevült legényeknek, kirottottak a ketykélkedő bandához és formális kis csatát rögtönöztek, amit az oda siető két rendőr oszlatott fel. Amint a dulakodás véget ért, Tomán Kalmán egy forgópisztolyt rontott elő és egy Papp Imre nevű legényre lőtt, de a golyó nem talált. Erre a hősködő Tomán ismét lönni akart, de az ott lévő rendőrök kicsavarták kezéből a pisztolyt és a községháza vezették, ahol a legény azt vallotta, hogy szándéka volt Pappot lelőni, vagy leszúrní, mert régi haragosa. A lövöldöző legényt följelentették a szegedi kir. ügyészségnél.

— Művelődéstörténeti előadás. A szentesi főgimnázium jeles tanára Berecz Sándor dr. szombaton délután 5 órakor a gimnázium rajztermében folytatja művelődéstörténeti előadását, amit az előző heteken szép számú közönség hallgatott végig. Berecz tanár ez alkalommal a római építézet, szobrászat és festészetről tart előadást.

— A kórház ablakai. A kórház körül, úgy látszik, szerfőlitől rakoncátlan népesség lakik, amely örökösen karttevésen törí a fejét. A multkor említettük, hogy holmi rendetlen firmak betömők a kórházi árteki kút levezető csatornáját; most pedig arról értesítik lapunkat, hogy ejlenkénti valósággal ostrom alá veszik a régi kórházépületet. Hatalmas kédarabok repülnek az épület felé, amelynek ablakait az ismeretlen izgaga népek sorra beveredik. A rendőrség helyesen cselekedne, ha ejlenkénti lesbe állítana valamelyik emberét, hogy csipje el a karttévó bandát.

— A kishéres pénzavara. Bodor György csongrádi suhac a kishéresék ama kategóriájába tartozik, akik állandóan pillanatnyi pénzavarban szenvednek. A tizenöt esztendő legénye ilyen zilált anyagi helyzetben aztán olyan dolgot cselekedett, ami nem minden dzsentimben szokása. A Bodor-fü tudniillik belenyúlt a gazdájának: Berecz János csongrád-tanyai földművesnek az installáló fityergő kabátjába és annak a zsebéből kihalszott 37 koronát. Ez inkorrekt munka miatt a suhacot elbocsátottak szolgálatából, azonkívül még a szegedi kir. ügyészségnél is följelentették.

— Farsangi hírek. Két táncvigalom lesz még e hónapban és pedig f. hó 18-án a katólikus kör bálja a Petőfi-szálló nagytermében, f. hó 31-én pedig a gazdasági egyesület gazdabálja a színházteremben. Mind a két mulatság rendkívül látogatottnak és kiváló sikerrel igérkezik. A katólikus kör bál meghevőit már a hét elején szétküldték, a gazdabálra szóló meghívókat pedig most küldik szét s a két vigalom rendezősei ezúton is felkérlik mindazokat, akik elnézésből talán meghívót nem kaptak volna, de erre igényt tartanak, hogy az iránt a rendezők barmelyikéhez sziveskedjenek bizalommal fordulni, hogy így az akaratlan tévedést helyre lehessen hozni. A gazdabál rendezősege, mint minden évben, ezúttal is díszes és izléses táncrendel készül meglepni a mulatságon résztvevő hölgyeket, mely bizonyára egyik kedves emléke leend a kitűnő sikerűnek igérkező vizálgalomnak.

— Egy leány büne. A szentesi büntető bíróság előtt tegnap egy egészen fiatal szegvári paraszt lány állott, aki súlyos testi sértés vétsége miatt került a törvény elé. Més a mult év július havában történt, hogy Borsos Erzsébetet ebéd közben megdöbölt néhány apró gyermek. A falatozó leány egy ideig állta az apró emberkének székrozsát, ebéd végeztével azonban fölugrott és dühösen kiáltotta: »Ki ütötte meg a fejemet?»

— En vótam, — mondta egy púpos kis fickó: Táborosi János, aki hetykén ugrott a lány elé.

Erre azután Borsos Erzsébetet előlöttötte az epe, amint a tárgyaláson mondta és a kezében lévő kenyérvágó bicskával oldalba szúrta a rakoncátlanokdó fűt, aki a súlyos sérülés következtében 19 napig nyomta a vackot. Ezért az ügyészi megbízott vádat emelt a leányzó ellen, akit a tegnap tartott tárgyaláson nyolc napi f6- és egy napi mel-

lékbüntetésre ítélték, ami jogerősenk mondatott ki.

— A gőzgépező és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden februar hó 8-án délelőtt 9 órakor fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve, 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi kir. iparfelügyelőséghez, Szilágyi utca 1. szám.

— Legényharc a zsidó csárdában. Karácsony második estjén a teési legények nagy bálát rendeztek az úgynevezett zsidócsárdában, ahol a szokásokhoz híven véres csatával főzereztek a mulatságot. Kéjfél után ugyanis betért a mulats tanyájára Piti Adolf teési gazdalegény, a kire a jelenlévő ifjonek már régóta nem a legjobb szemmel néznek. A gyűlölködő legények, helyesebben: suhacok vezére: Hegedűs István a bor hatása alatt a békésen iddogáló Pitire rontott és a kezében lévő boros üveggel úgy homlokot csapta, hogy az menten elterült a földön. Erre azután a többi suhac, névszerint: Szántó Noé, Mencser József és Balazs, továbbá Kanász Nagy Lajos szintén botot ragadtak és úgy összeverték a véreben fetregő Dólit, mintha közönséges cserépfazék lett volna. Emiatt tegnap súlyos testi sértés vétségével vádolva állott az őt síheder a szentesi büntető bíróság előtt, amely azonban új tanuk beidézéséig elhalasztotta a tárgyalást.

— Szentesi fiú találmánya. A napokban beállított szerkesztőgünke Kovács Sándor törekvő lakatos-mester és Faragó Sándor nevű tanoncával, aki egy papirosbagöngyölt csomagot szorongatott a kezében. A derék iparos előadja, hogy egy nagyszerű találmánnyal jött hozzánk s aztán kihámozott a tanonca kezéből atvett csomagból egy hatalmas ajtózávar, mondván, hogy ime, ez egy betörés ellen biztosító zár. Megmagyarázta aztán a biztonsági zár szerkezetét. A zár a maga kulcsával zajtalanul, szabályosan nyílik és csukódik, ha azonban, bár teljesen azonos formájú, vagy tolvajkulccsal akarja valaki kinyitni, akkor a zárban elhelyezett löfegyver azonnal elsül és a betörőt halálra megebeszti vagy megöli a kipattanó 9 milliméteres löveg. A zár teljes precizitással működik s ha vaktöltéssel kívánja csak valaki a betörőket elriasztani, akkor egy csavar segítségével egyszerűen kivezti a patronból a löveget, mely esetben aztán idegen kulcsal nyitva, a závar rejtékfegyvere vaktöltéssel sül el. Kovács Sándor 3-ad éves tanonca, Faragó Sándor érdeme ez a találmány. melyet a mester és a fiú bemutatnak a rendőrség és Kalmán Imre iparügyi tanácsoknak is, aki vállalkozott rá, hogy a találmány szabadalmazására a megfelelő lépéseket megtegy.

— A gyűri tolvaja. Vas Rozál szentesi cselédlánynak úgy látszik nem volt gyűrije, de szeretett volna egyet szerezni, hát kapta magát és lopásra vetemedett. Az említett leányzó ugyanis Mindszenten szolgált hosszabb ideig, a tegnapelőtt kilt az ideje, tehát odahagyta helyét és éjeli szállást kért Gémes Ferenc mindszeri napzamosnál, aki gyanútlanul befogadta a helynéküli cselédet. Reggelre kelvén azonban a leány nem volt sehoh sem található, de kivüle még egy értékes arany gyűri is eltűnt a huztól. Gémes nyomban jelentést tett a dologról a mindszeri csendőrségnél, ahonnet aztán keresésére indultak az eltűnt felhészemélynek s mivel úgy értesültek, hogy Szentesre jött: ide is utána siettek és tegnap, szerdán reggel el is csípték a nőcskét, akiél megtaláltak az elvezett gyűrit. A tolvaj leány ellen megindították az eljárást.

— A kis szökévény. Egy tizenhárom esztendő kis suhacot fogott el a napokban a szentesi rendőrség, amint a gyermek az utcán barangolt és éppen egy ékszer üzlet kirakatát bamulta. A fiú, akit Gódj Jánosnak hívnak elmondotta, hogy ő Orosházáról szökött meg és onnét gyalog jött Szentesre. Azért illant el Marich Pál nevű gazdájától, akinél asztalos inaséknk szerepelt, mert a mester el-elődöngötte egyéhnázszor. Erdekes, hogy a suhac a több napig tartó úton az általa gummipuskával (csuzival) lölt

madarak húsából táplálkozott. A kis Robinzont visszatoloncoltak Orosházára.

— A képes-levelezőlapok elárusítóinak iparigazolvány kell. Érdekes, sőt fontos határozatot hozott a napokban a kereskedelemügyi miniszter. A mult év folyamán több soproni könyvkereskedő panaszt emelt, hogy az ottani dohanyrusok iparigazolvány nélkül képeslevezőlapok elárusításával foglalkoznak. A panasz folytán megindították az eljárat Fiedler Erzsébet tősdeltulajdonos ellen, akit azonban a soproni rendőrség az iparkamara meghallgatásával, felmentett. A panaszos kereskedők ez ítéletet, valamint a városi tanácsnak szintén fölmentő ítéletét megfellebbezték és így került az ügy a kereskedelemügyi miniszterhez, aki az első fórumnak az ítéletet megváltoztatva, terheltet az iparkihágási ügyben vétkesenk mondotta ki és pénzbüntetésre ítélt. A miniszter határozatát azzal indokolja meg, hogy a képeslap sem nem egyedarársági, sem postai értékeket nem képez, annak árúsításához iparigazolvány szükséges.

— Megkerült betörők. Emittetük lapunk előző számában, hogy özevgy Demeter József IV. tized 283. szam alatti lakos hazánál, a mig az özevgy dísnótoron volt, betörők jártak és elemeltek több értékes ágyneműt, kevés pénzzel együtt. Kiss Pál, rendőrhadnagy és Fazekas János őrmester együttes erélyes nyomozása aztan eredményre vezetett, mert előbb az ágynemű került meg, pár nap előtt pedig a tettesek egyike szintén horogra került. Kiderült ugyanis, hogy a betörést egy szerelmes pároska követte el, névszerint Busa András napzamoslegény és Kovács Eszter cselédlány. Ez a szerelmes két lélek ugyanis fészket akart rakni, azonban nem volt meg nekik az, ami a fészket melegt megadja: a puha ágynemű, meg egy kis pénzecske. Elemeltek tehát, (mint ahogy az a szarka szokta) és szereztek maguknak azt is. Azonban nem sokáig élvezhették a fészket melegt, mert a rendőrség fölkereste a jómadarokat, akik közül csak a jércét sikerült kihallgatni, amennyiben a himje — érezvén a veszály közeledését — elrepült és most a környéken bolयोग, amig meg nem csipik.

— Züllött fiú. Megemlékeztünk már arról, hogy az a santa süteményárús fiú, aki a Szinberger Sámuel nevet viseli, még a mult nyar folyamán álkulccsal többször felnyitotta gazdájának, Reinbach Jakabnak a pénzeskaszáját és ilyen módon több száz korona erejéig meglopta a főnökét. Ezért betöréses lopás büntette miatt a szegedi kir. törvényszék vádatanácsa vád alá helyezte a züllőnek indult suhacot, aki fölött e hó 26-án mond ítéletet a büntető törvényszék.

— A hülsen cseléd. Labádi Papp István szentesi bércalegény némi tolvajlás miatt került be kedden a szegedi büntető törvényszék elébe. A vádolt ezelőtt Berényi Imre szentesi lakos tanyáján szolgált és eme helyzetét olyan előnyösen használta föl, hogy gazdájától egy ezüstórát, Dóczi János nevű bércatársától pedig különféle ruhaneműket loptott el. A bíróság 6 havi börtönrre ítélt a tettest lopás büntette címén, amely büntetésből azonban 2 hó már kitöltöttnék vétettet. A felek megnyugodtak az ítéletben és ilyenformán az jogerőre emelkedett.

— Csallás a konyhapénzzel. Purjesz János dr. szentesi ügyvéd rájött egyszer, hogy naponta becsapja a cselédje: Varga Eszter. Mikor a leányzó piacra ment, 4 fillért megtakarított magának a konyhapénzből. Egy ízben azonban 80 egész fillért mérészt zsebre vágni. De egyé bűne is volt Varga Eszternek. Egyszer levélpapirost, máskor meg ceruzát orozott el gazdája tulajdonából. Emefőbenjáró bűnökért tegnap 14 napi fogházat kapott a szegedi kir. bünyenyítő törvényszék tanácsától, mely egy valóságos komoly fötárgyalás keretében foglalkozott az ügyével, hogy a följelentésnek elég tétéssék. Az ítélet jogerős.

— Tolvaj béres. Szabó János nem éppen a legizsateletré méltóbb aggasztánok közé tartozik, mivel kinyujtotta a kezét a más holmija után. Az öreg béres tudniillik a Zsol-

